

18. møde

Fredag den 18. november 1994 kl. 10.00

Dagsorden

1) Første behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om zoonoser.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 9/11 94).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af skattekontrolløven, skattestyrelsesloven, kildeskatteloven, ligningsloven og vurderingsloven. (Diverse justeringer af administrativ karakter, bl.a. ændrede oplysningspligter, forlænget ligningsfrist, indeholdelsespligt for visse udenlandske arbejdsgiveres herværende fuldmægtige samt tilpasning af reglerne om beskatning af visse huslejebindinger).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 9/11 94).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.

(Fremsat 2/11 94).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Fra medlemmer af Folketinget Jørgen Estrup (RV) og Peter Duetoft (CD), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 22. november 1994 atter kan give møde i Tinget.

Stedfortræderne fru Inger Marie Bruun-Vierø og fru Lisbeth Arbøls hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om zoonoser.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 9/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Eva Fatum (S):

Ved zoonoser forstås sygdomme og infektioner, der naturligt overføres fra dyr til mennesker, sådan som vi eksempelvis kender det fra salmonellabakterien.

Dette lovforslag er et supplement til den eksisterende lovgivning om husdyrsygdomme, hvori der fastsættes regler om forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme hos husdyrene, og formålet er at beskytte menneskers sundhed.

Gennem kontrolindsamling af data og ikke mindst forebyggelse øges kampen mod zoonotiske smitstoffer.

Lovforslaget åbner mulighed for, at landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om gennemførelse af særlige foranstaltninger, der har til formål at begrænse eller imødegå zoonoser. Sådanne foranstaltninger er selvfølgelig ikke omkostningsfrie, og der er også derfor mulighed for, at der kan ydes en erstatning i de tilfælde, hvor der er tale om, at ejere af husdyrhold eller virksomheder bliver påbudt at aflive dyr eller at fjerne eller destruere produkter.

Som forbrugere må vi være meget interesserede i at kunne købe og spise sunde fødevarer, hvor risikoen for efterfølgende sygdomme er minimeret. Hvis vi som forbrugere trygt skal kunne spise vores mad, er det derfor nødvendigt, at der sættes effektivt ind over for den smitte, der finder sted fra dyr til mennesker.

I Socialdemokratiet er vi ikke tilhængere af, at madvarer behandles med klor eller strålebehandles. Vi ønsker, at der tages fat ved kilden til smitte, og det handler i høj grad om hygiejne.

Endelig er det værd at tage med i overvejelserne, at forslaget til lov om zoonoser ikke kun gavner forbrugernes sundhed, men at forslaget også øger produkternes kvalitet, hvilket er til gavn for eksporten.

Hermed anbefaler Socialdemokratiet, at lovforslaget om zoonoser vedtages.

Christian Mejdahl (V):

Venstre er enig i lovens hovedsigte: at beskytte menneskers sundhed ved at reducere forekomsten af bakterier, der overføres fra dyr til mennesker med fødevarer. Det forventer forbrugerne at vi tager fat på og at producenterne tager fat på. Men vi har en række betænkeligheder ved lovforslaget, som vi skal have klarlagt gennem spørgsmål og svar i udvalgsarbejdet.

Der er en lang række ministerbeføjelser, som vi vil have beskrevet nærmere. Jeg tror, der er nævnt 20 steder, at »ministeren kan« et eller andet.

Det er et spørgsmål, om der er kommet flere bakterier i fødevarer, end der altid har været, eller om problemerne ikke snarere opstår ved, at mennesker ændrer kostvaner. Nu skal kødet spises næsten rå og med en hel masse grøntsager til, og under tilberedningen havner det hele på det samme køkkenbord og skæres måske også til med den samme kniv.

Vi vil have svar på, hvordan vi undgår en ulige konkurrence, som det er beskrevet i § 7. Er det rimeligt, at ejeren afholder alle de udgifter, som en offentlig kontrol koster? Skal det offentlige kunne stille krav om indretning og drift af en ejendom, som § 5 åbner mulighed for? Hvordan skal adgangen til at undersøge en besætning tilrettelægges? Hvordan beregnes og dækkes driftstab, efter at en besætning er slået ned?

Dette var en appetitvækker på, hvad det er for problemer, vi skal have afdækket, inden vi siger ja til lovforslaget. Men jeg vil love, at Venstre vil gå aktivt ind i udvalgsarbejdet.

Lene Espersen (KF):

Indledningsvis vil jeg sige, at jeg synes, det er sørgeligt, at regeringen bruger så komplicerede og uforståelige ord i et lovforslag. Som nyvalgt er det en ekstra forhindring, at man faktisk skal benytte ordbøger for at forstå et lovforslag, og jeg vil derfor henstille til regeringen, at man for fremtiden bruger et sprog, som også vi almindelige mennesker kan forstå.

Det Konservative Folkeparti er af den opfattelse, at man til enhver tid skal sikre forebyggelse af zoonoser og derigennem løbende forbedre folkesundheden. Vi mener derfor, at vi skal støtte en forstærket indsats mod zoonoser. Der er i dag en lang række eksempler fra vores hverdag på, at syge dyr eller raske dyr som smittebærere overfører zoonotiske sygdomme til mennesket. En mere effektiv indsats mod zoonoser, ikke mindst på EU-plan, vil blive positivt modtaget af Det Konservative Folkeparti.

I loven gives der bemyndigelse til, at landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler og nedlægge forbud med henblik på at begrænse og imødegå risikoen for udbredelse af zoonotiske sygdomme fra dyr, der er i menneskelig varetægt. Det Konservative Folkeparti mener, at det er rimeligt, at ministeren kan træffe foranstaltninger, ikke kun når smitstoffer er påvist, men også i situationer, hvor der blot er mistanke om forekomsten af zoonotiske smitstoffer.

Lovforslaget indeholder en række nødvendige tiltag, hvis formål er ved hjælp af særlige foranstaltninger at begrænse og imødegå risikoen for udbredelse af smitstofferne. Vi synes, det er positivt, at de berørte virksomheder kompenseres for de lovbundne udgifter og et eventuelt driftstab. Det Konservative Folkeparti mener, at udgifter, der hidrører fra lovens implementering, skal afholdes af det offentlige.

Desværre indeholder lovforslaget tiltag, der kan medføre afledte udgifter for den enkelte bedriftsleder, f.eks. gebyrer og afgifter. Vi mener ikke, at en forbedring af folkesundheden skal ske som led i en afgiftsforhøjende politik og dermed sætte bedriftsejere i en ugunstig økonomisk situation. Tværtimod må vi være med til at sikre, at det altid skal kunne betale sig at afgive oplysninger samt handle i overensstemmelse med lovens formål.

På lignende vis må myndigheder og tilsyn, der kontrollerer for zoonotiske smitstoffer, sikre, at der skabes rimelige arbejdsvilkår for den enkelte virksomhed. Da bemyndigelsen til at varetage lovens rammer er af meget vidtgående karakter, vil vi godt understrege, at der også må indgå et hensyn og et ansvar til den anden parts arbejdsplanlægning.

Ligeledes indeholder loven en bestemmelse om oprettelse af et såkaldt zoonoseregister. Det Konservative Folkeparti tilslutter sig fuldt ud oprettelsen af et register, hvis det skal bruges af offentlige myndigheder og i forskningsøjemed, men vi må være betænkelige ved fuld offentlig adgang til det nævnte register, idet oplysninger om enkelte bedrifter kan blive groft udnyttet i kommercielt øjemed. Jeg vil derfor godt understrege, at vi under ingen omstændigheder vil slække på de gældende regler for offentlige registre, herunder ikke mindst private personers adgang til disse.

Til sidst vil jeg godt understrege, at den enkeltes retssikkerhed, herunder klageadgang, ikke må indskrænkes. De indskrænkninger i klageadgangen, som lovforslaget foreslår, vil vi

se på med særdeles kritiske øjne. Hvis den lovgivende forsamling giver vidtgående bemyndigelser til indgreb i den enkelte bedrift, bør der som minimum være mulighed for at klage over eventuelle overgreb.

Alt i alt støtter Det Konservative Folkeparti forslaget, men den praktiske gennemførelse er altså ikke beskrevet godt nok, og vores forbehold er derfor følgende: at zoonoseregistret skal følge offentlige registres lovgivning, at finansiering skal finansieres af offentlige midler, og at antallet af ministerbeføjelser skal reduceres.

I øvrigt vil jeg se frem til en positiv behandling af lovforslaget i udvalget.

Jørn Jespersen (SF):

I SF er vi som udgangspunkt positive over for forslaget. Vi synes, det er godt og rigtigt og vigtigt at gøre en forstærket indsats for at forbedre sundhedstilstanden og for at forhindre smitte fra dyr til mennesker.

Vi har en række tekniske spørgsmål, som vi vil stille under udvalgsbehandlingen for at få dem bedre belyst.

Så vil vi gerne understrege, at det problem, der ligger i den nuværende måde at producere landbrugsvarer på her i landet, jo langtfra er løst ved hjælp af dette lovforslag. Vi har for nylig kunnet se, at Danmark har indtaget en meget kedelig førsteplads, når det drejer sig om forekomsten af salmonellabakterier i kyllinger. Vi hører jævnlig om nye problemer med forebyggende medicinbehandling i svinebesætninger.

Vi mener grundlæggende, at de sundhedsproblemer, der i dag findes med vores fødevarer, har noget med vores produktionsform at gøre. Spørgsmålet er, om tiden ikke er kommet til, at de politiske partier og landbrugets organisationer indgår i en reel dialog om, hvilke produktionsformer vi skal have i dansk landbrug i fremtiden.

Det er vores opfattelse, at den måde, man i dag producerer landbrugsvarer på, med nogle kæmpemæssige industrilignende bedrifter, fører til, at de samfundsmæssige omkostninger ved landbrugsproduktionen langt overstiger det, som de burde være. Det kan godt være, at forbrugerne i nogle tilfælde får billige fødevarer, men resultatet er, at man skal betale de afledte omkostninger til f.eks. at bekæmpe salmonella og til at afholde de udgifter, der også ligger i det her lovforslag, via skat og via alle mulige andre udgifter, og at vi dermed i virkeligheden produ-

cerer dyrere, dårligere og mere sundhedsfarlige fødevarer, end vi kunne gøre.

Vi er altså positive over for det foreliggende lovforslag, men vi understreger, at det langtfra løser de helt grundlæggende problemer, der findes i dansk landbrugsproduktion, og ikke løser de grundlæggende sundhedsmæssige problemer, som den industriprægede landbrugsproduktion i dag skaber.

Mogens Christensen (FP):

Fremskridtspartiet er også meget positivt over for selve lovforslagets formål: at beskytte menneskers sundhed ved at iværksætte nogle foranstaltninger mod zoonotiske smitstoffer.

Vi har selvfølgelig også nogle betænkeligheder ved dette lovforslag. Ifølge § 3 kan landbrugsministeren fastsætte særlige regler om undersøgelse af dyrehold, herunder udtagning af prøver af levende dyr, slagtekroppe m.v. Det, jeg især har hæftet mig ved, er den sidste sætning: »I reglerne kan tillige fastsættes bestemmelser om aflivning af dyr i undersøgelsesøjemed«. Derfor vil jeg spørge landbrugs- og fiskeriministeren, om man også i tilfælde af, at man udtager enkelt dyr, kan få fuld erstatning for dyret.

Vi mener også, at der i § 8 er nogle tvivls spørgsmål, som vi gerne vil have besvaret. Ved aflivning eller påbud om fjernelse af dyr og ved destruktion, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg, mælk og lignende produkter yder staten ejeren erstatning, der svarer til dyrenes eller produkternes værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opnåede driftstab. Men i stk. 2 er det, som om man tager forbehold; hvad betyderer maksimeringen af den erstatning, man vil yde fra statens side? Og i stk. 3: I hvilket omfang er der begrænsninger for statens afholdelse af udgifterne? Vi mener, vi skal have klart beskrevet, hvilke forbehold landbrugs- og fiskeriministeren vil tage.

Med hensyn til § 12 er vi modstandere af, at tilsynsmyndighederne til enhver tid – og som jeg læser det, uden på forhånd at have meddelt ejeren det – kan komme ind på en privat ejendom. Vi mener ikke, det er rimeligt, at man til enhver tid uden at meddele det til ejeren kan komme ind på en privat ejendom. Vi vil gerne have det ændret, således at man måske anmelder sin ankomst – og derved eventuelt får den modstand, som vi ofte har set ved den slags tiltag. I øvrigt er der jo ifølge § 17 mulighed for, at man kan gå ind og foretage en ransagning.

Vi ser positivt på intentionerne i lovforslaget, men der er nogle spørgsmål, som vi gerne vil have besvaret. Vi ser frem til et positivt arbejde i udvalget.

Vibeke Peschardt (RV):

Baggrunden for lovforslaget er et ønske om at bekæmpe smitstoffer og bakterier i fødevarer i hele kæden fra jord til bord, som der står i forslagets bemærkninger.

Vi har allerede lovgivning, der på forskellig vis skulle tilgodese, at forbrugerne fik ordentlige animalske produkter. Det har desværre vist sig, at denne lovgivning ikke har kunnet forhindre udbredelsen af bl.a. den berygtede salmonellabakterie, der kan være yderst skadelig for mennesker.

Vi ved, at det er muligt at bekæmpe disse forskellige bakterier og virus, men det er ikke lykkedes særlig godt i Danmark. Vi har sammenlignet med f.eks. vort naboland Sverige en kedelig rekord i salmonellabefængte produkter. Derfor køber danske forbrugere også gerne svenske salmonellafri kyllinger.

På lang sigt mener vi i Det Radikale Venstre, at virkningerne af denne lov vil være, at vi får renere fødevarer. Det vil gavne både forbrugerne og eksporten af danske landbrugsvarer.

Loven, der er ganske præcis og detaljeret, indeholder bl.a. regler om kompensation i form af erstatninger for destruktion og nedslagning af dyr.

Loven indeholder også, synes jeg, ret vidtgående bemyndigelsesbestemmelser i retning af, at landbrugsministeren kan fastsætte regler for, hvordan målene skal nås.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget, men vi er åbne over for at diskutere dele af det under udvalgsarbejdet.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Vi kan også støtte lovforslaget fra Enhedslistens side.

Vi er stærkt tilhængere af, at man, når det drejer sig om husdyrhold, laver en harmonisering især i forhold til svenske forhold. Sverige har haft succes med bekæmpelse af salmonella og i det hele taget med at indrette en produktion, hvor der ikke bruges vækstfremmere og ikke systematisk bruges antibiotika i foder.

Vi mener også, at denne lov, som drejer sig om forholdene i besætningerne, er nødvendig. Det er ikke nok, at vi har en lov om foder og en lov, der bevirker, at man tjekker kød på slagterierne.

Vi synes også, at det er i orden, at det offentlige går ind og finansierer det i en vis udstrækning, som der er tale om her, når der skal ske nedslagninger af besætninger. Men når det offentlige går ind og finansierer det, så må det offentlige også have interesse i, at der bliver lavet nogle ledsageforanstaltninger, forstået på den måde at vi mener, man skal undgå en reinficering, for ellers går det hen og bliver en sisyfosopgave.

Det skal forstås på den måde, at når man har fået saneret en besætning – eller når vi har fået saneret landet, så man stolt kan gå ud og sige, at danske kødvarer er fri for salmonella – så er det urimeligt, hvis der til stadighed vil være en risiko for reinficering. Derfor vil vi tage initiativ til nogle ledsageforanstaltninger, som skal gå på en yderligere national beskyttelse.

Det er sådan, at smitten i det væsentligste overføres ved levende dyr. I dag er den veterinære kontrol flyttet ud til stalddøren; det er et utrolig risikabelt system, ikke alene i forhold til salmonella, men også til en række andre sygdomme, som landet i dag er fri for.

Derfor vil vi tage initiativ til en ledsageforanstaltning, der genindfører kontrol med de levende dyr ved grænsen på linje med den, vi tidligere har haft her i landet, og den, man også har i dag i Sverige.

En anden smittekilde er gødning og slam. Vi vil ligeledes tage initiativ til en ledsageforanstaltning, som går på, at der skal sættes en stopper for transport af gødning og slam, herunder især gylle, over grænserne. På den måde mener vi, at man kan tage nogle initiativer til at undgå en unødigt reinficering, og det mener vi er nok så vigtigt, når man laver en lov, som også er omkostningsfyldt for det offentlige. Det er vigtigt at prøve at undgå en stadigt tilbagevendende reinficering, og vi vil derfor tage initiativ til et lovforslag, som jeg nævnte før.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget er et supplement til den eksisterende lovgivning om husdyrsygdomme. I CD synes vi, det er et godt initiativ, landbrugsministeren her er kommet med.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på lovforslagets enkelte punkter, da tidligere ordførere jo allerede har være inde på en del, men skal blot tilkendegive, at vi i CD støtter lovforslaget og vil medvirke til en positiv udvalgsbehandling.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne indledningsvis takke Folketingets partier, for jeg har lyttet mig frem til, at der helt klart var en positiv tilkendegivelse i forhold til de intentioner, der er i lovforslaget.

Der blev stillet en række spørgsmål af mere teknisk karakter, men også nogle principielle. Jeg vil sige, at jeg håber, at vi i løbet af det udvalgsarbejde, som nu går i gang, selvfølgelig først og fremmest kan afklare de tekniske spørgsmål, men også kan få en god debat om de mere principielle spørgsmål.

Med det lovforslag, der her er fremsat, forbedrer vi mulighederne for at undgå smitte fra dyr til mennesker. Det tror jeg – i forhold til den debat, der har været i den seneste tid – er særdeles vigtigt, og derfor er det rart, at der har været en så positiv modtagelse af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 45: Forslag til lov om ændring af skattekontrolloven, skattestyrelsesloven, kildeskatteloven, ligningsloven og vurderingsloven. (Diverse justeringer af administrativ karakter, bl.a. ændrede oplysningspligter, forlænget ligningsfrist, indeholdelsespligt for visse udenlandske arbejdsgiveres herværende fuldmægtige samt tilpasning af reglerne om beskatning af visse huslejebindinger).

Af skatteministeren. (Carsten Koch).
(Fremsat 9/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Det er lige ved, at man som ordfører ved dette forslag kan konkurrere i korthed med præsentationen af selve forslaget.

Der er, som parenteser i lovforslagets titel fortæller, tale om at justere en række love med hensyn til nogle forhold af mere administrativ karakter.

I Socialdemokratiet finder vi, at det er godt, at man fra tid til anden giver sig tid til at ajourføre en række af de administrative regler, sådan at vi får en lovgivning, der svarer til, hvordan man efterhånden praktisk indretter sig, og derved også lægger op til en løbende effektivisering af hele skattekontrollsystemet.

På den baggrund og med de målsætninger vil vi fra Socialdemokratiets side give tilslutning til et positivt udvalgsarbejde.

Peter Brixtofte (V):

Venstre kan også anbefale lovforslaget i sit udgangspunkt, idet der selvfølgelig kan være enkeltheder, vi kan se på i udvalgsbehandlingen.

Under ét mener jeg, at der er tale om en forenkling, og at der er tale om en lettelse af nogle administrative byrder, og derudover er vi i Venstre naturligvis også glade over, at man har indlagt en vis decentralisering ved at lægge beslutninger, som tidligere har ligget i told- og skatte-regionerne, over til skatteankenævn. Det synes vi er at gå den rigtige vej.

Sammenfattende synes vi, at det er positivt forslag. Det er også indviklet at forstå – så hvis her er nogen, som ikke er i Skatteudvalget, men som meget gerne ville have været der, synes jeg, at de skulle læse dette her lovforslag.

Lene Espersen (KF):

Da vores ordfører ikke er til stede i dag, skal jeg fremføre følgende:

Dette er et overvejende teknisk forslag, som, jf. bemærkningerne, har til hensigt at medføre en enklere og smidigere skatteadministration. Det er jo en smuk og god hensigt, som Det Konservative Folkeparti kun kan være enig i.

Men er det nu også den eneste effekt af forslaget? På mange områder synes det at være det, men der er dog detaljer, som vi skal have uddybet under udvalgsbehandlingen.

For Det Konservative Folkeparti vil overskriften for udvalgsarbejdet være, at vi skal sikre en lettere administration, men absolut også skal